

is Matteüs 24 al vervuld?

7 december 2025
Urk

deze studie gaat over wat 'preterisme' heet

- van het Latijnse praeter = voorbij(gegaan)
- stroming die de Bijbelse profetie (zoals Matteüs 24) als voorbijgegaan beschouwt in de eerste eeuw met als brandpunt de verwoesting van de tempel in 70 AD
- tegenwoordig in extreme vorm vertegenwoordigd door namen als David Sörensen, Anne Salomons, Jeroen Koornstra
 - extreem: zowel de parousia als de opstanding hebben al plaatsgevonden (!)

preteristische visie op Matteüs 24 (kort)

1. Jezus beantwoordt in Matteüs 24 de vraag wanneer de tempel verwoest zal worden.
2. Het hoofdstuk beschrijft wat er plaatsvond in de aanloop naar de verwoesting van de tempel in 70 AD in het Joodse land.
 - a) Judea,
 - b) de sabbat,
 - c) de "heilige plaats",
 - d) Jezus waarschuwt te vluchten uit het land
 - e) Jezus verzekert: "dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat dit alles geschied is."

preteristische visie op Matteüs 24 (kort)

3. dit alles is vervuld (aldus deze visie) tijdens de Joodse Oorlog van 66–70 n. Chr.
- a) vele valse christussen en profeten,
 - b) hongersnood,
 - c) burgeroorlog,
 - d) het Evangelie was inmiddels in de hele bewoonde wereld verkondigd,
 - e) Romeinse vaandels op de heilige plaats,
 - f) de vlucht van christenen uit Judea naar Pella (in het huidige Jordanië)

***de vragen die Jezus
in Matteüs 24 beantwoordt***

¹ En Jezus ging de tempel uit en vertrok.
En zijn discipelen kwamen tot Hem om Hem
op de gebouwen van de tempel te wijzen.

na zojuist afscheid te hebben genomen:

³⁸ *Zie, uw huis wordt aan u overgelaten.*

³⁹ *Want Ik zeg u, gij zult Mij van nu aan niet
meer zien, TOTDAT gij zegt:
Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!*

KAI	ΕΞΕΛΘΩΝ	O	IHCΟΥC	ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΙΕΡΟΥ	ΕΠΟΡΕΥΕΤΟ	KAI	ΠΡΟΧΛΑΘΟΝ
en	↑naar-buiten-gaande	de	Jezus	van-af	de	gewijde-plaats	~(hij)-ging~	en	~(zij)-kwamen-naartoe
En	ging... ..uit	_	Jezus	_	de	tempel	en vertrok	En	kwamen tot Hem

ΟΙ	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΑΥΤΟΥ	ΕΠΙΔΕΙΞΑΙ	ΑΥΤΩ	ΤΑC	ΟΙΚΟΔΟΜΑC	ΤΟΥ	ΙΕΡΟΥ
de	leerlingen	van-hem	~om-te-laten-zien	aan-hem	de	gebouwen	van-de	gewijde-plaats
_	discipelen	zijn	om... ..te wijzen	Hem	op de	gebouwen	van de	tempel

2 En Hij antwoordde en zeide tot hen:
 Ziet gij dit alles niet?
 Voorwaar, Ik zeg u, er zal hier geen steen op de
 andere gelaten worden,
 die niet zal worden weggebroken.

Ο	ΔΕ	ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΟΥ	ΒΛΕΠΕΤΕ	ΤΑΥΤΑ	ΠΑΝΤΑ	ΑΜΗΝ	ΛΕΓΩ	ΥΜΙΝ
degene	echter	antwoordende	hij-zei	tot-hen	niet	jullie-bekijken	deze-dingen	alle	amen	ik-zeg	tot-jullie
Hij	En	antwoordde	en zeide	tot hen	niet	Ziet gij	dit	alles	Voorwaar	Ik zeg	u

ΟΥ	ΜΗ	ΑΦΕΘΗ	ΩΔΕ	ΛΙΘΟΣ	ΕΠΙ	ΛΙΘΟΝ	ΟΣ	ΟΥ	ΚΑΤΑΛΥΘΗΣΕΤΑΙ
niet	toch-niet	dat-hij-gelaten-wordt	hier	steen	op	steen	die	niet	(hij)-zal-gesloopt-worden
geen	_	er zal... ..gelaten worden	hier	steen	op	de andere	die	niet	zal worden weggebroken

³ Toen Hij op de Olijfberg gezeten was,
kwamen zijn discipelen
alleen tot Hem en zeiden...

ΚΑΘΗΜΕΝΟΥ	ΔΕ	ΑΥΤΟΥ	ΕΠΙ	ΤΟΥ	ΟΡΟΥΣ	ΤΩΝ	ΕΛΑΙΩΝ	ΠΡΟΧΛΘΟΝ	ΑΥΤΩ	ΟΙ
van-zittende~	echter	van-hem	op	de	Berg	van-de	Olijven	-(zij)-kwamen-tot	hem	de
gezeten was	Toen	Hij	op	de	(1/3) Olijfberg	(2/3)	(3/3)	kwamen... ..tot	Hem	zijn

ΜΑΘΗΤΑΙ	ΚΑΤ	ΙΔΙΑΝ	ΛΕΓΟΝΤΕΣ
leerlingen	in-overeenstemming-met	eigen	zeggende
discipelen	(1/2) alleen	(2/2)	en zeiden

³ ... Zeg ons (1) wanneer zal dat geschieden,
 en (2) wat is het teken van uw *parousia*
 en (3) van de voleinding van de aeon?

DRIE vragen:

1. wanneer zullen de gebouwen van de tempel worden verwoest?
 - precies 40 jaar later: in 70 AD vervuld

ΕΙΠΕ	ΗΜΙΝ	ΠΟΤΕ	ΤΑΥΤΑ	ΕΣΤΑΙ		ΚΑΙ	ΤΙ	ΤΟ	ΧΗΜΕΙΟΝ	ΤΗΣ	ΧΗ
!zeg	ons	wanneer?	deze-dingen	!(het)-zal-zijn~		en	wat?	het	teken	van-de	jouw
Zeg	ons	wanneer	dat	zal... ..geschieden		en	wat is	het	teken	van	uw

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ	ΚΑΙ	ΣΥΝΤΕΛΕΙΑΣ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΣ
aanwezigheid	en	van-afsluiting	van-de	aeon
komst	en	van de voleinding	der	wereld

³ ... Zeg ons (1) wanneer zal dat geschieden,
 en (2) wat is het teken van uw *parousia*
 en (3) van de voleinding van de aeon?

2. wat is het signaal/ de aanwijzing van uw
 PAROUSIA (lett. aanwezigheid)?

ΕΙΠΕ	ΗΜΙΝ	ΠΟΤΕ	ΤΑΥΤΑ	ΕΣΤΑΙ	ΚΑΙ	ΤΙ	ΤΟ	ΧΗΜΕΙΟΝ	ΤΗΣ	ΧΗΣ
zeg !	ons	wanneer ?	deze-dingen	!(het)-zal-zijn~	en	wat ?	het	teken	van-de	jouw
Zeg	ons	wanneer	dat	zal... ..geschieden	en	wat is	het	teken	van	uw

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ	ΚΑΙ	ΚΥΝΤΕΛΕΙΑΣ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΣ
aanwezigheid	en	van-afsluiting	van-de	aeon
komst	en	van de voleinding	der	wereld

³ ... Zeg ons (1) wanneer zal dat geschieden,
en (2) wat is het teken van uw *parousia*
en (3) van de voleinding van de aeon?

3. wat is het signaal/ de aanwijzing van de
voleinding van de (huidige) aeon?
▪ niet: de voleinding der ~~wereld~~ (SV, NBG)

ΕΙΠΕ	ΗΜΙΝ	ΠΟΤΕ	ΤΑΥΤΑ	ΕΣΤΑΙ	ΚΑΙ	ΤΙ	ΤΟ	ΧΗΜΕΙΟΝ	ΤΗΣ	ΧΗΣ
zeg !	ons	wanneer ?	deze-dingen	!(het)-zal-zijn~	en	wat ?	het	teken	van-de	jouw
Zeg	ons	wanneer	dat	zal... ..geschieden	en	wat is	het	teken	van	uw

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ	ΚΑΙ	ΣΥΝΤΕΛΕΙΑΣ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΣ
aanwezigheid	en	van-afsluiting	van-de	aeon
komst	en	van de voleinding	der	wereld

Jezus beantwoordt verschillende vragen en diverse antwoorden blijken ook dubbelzinnig:

- "Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat dit alles geschiedt."
 - = het geslacht (deze generatie - veertig jaar; Ps.95:10) waartegen Hij sprak
 - het geslacht dat de grote verdrukking zal meemaken waarover Jezus sprak
- de vlucht naar de bergen
 - de vlucht in 66 AD - 70 AD naar Pella
 - de toekomstige vlucht naar de woestijn in de tijd van de twee getuigen (Openb.11/12)

Jeruzalems verwoesting in Lucas 21

indeling eindtijd-rede Lucas 21:5-28

5-11	wat "eerst moet geschieden" • valse messiassen • het einde nog niet
12-24	intermezzo: "vóór al deze dingen" (:12) alleen bij Lucas • Jeruzalem omsingeld • vlucht naar de bergen • dagen van vergelding • verwoesting van de stad • in ballingchap gevoerd onder alle volken • totdat de tijden der natiën zijn vervuld
25-28	vervolg van 5-11 • komst van de Ben Adam • Israëls verlossing

het VERSCHIL tussen Matteüs 24 en Lucas 21

Lucas 21:12-24

na "dagen van vergelding"

- Jeruzalem verwoest
- het volk onder alle volken verstrooid
- Jeruzalem vertreden
- ... TOTDAT de tijden der natiën vervuld zullen zijn

Matteüs 24

na "de grote verdrukking"

- de Ben Adam verschijnt
- Israël wordt verzameld uit alle volken

***vijf doorslaggevende redenen waarom
Matteüs 24 nog NIET is vervuld...***

vijf redenen waarom Matteüs 24 NIET is vervuld in de eerste eeuw:

1

geen plaatsing van de gruwel van verwoesting
waarvan Daniël de profeet heeft gesproken

Mat.24:15; Dan.12:11

¹⁵ Wanneer gij dan de gruwel der verwoesting, waarvan door de profeet Daniel gesproken is, op de heilige plaats ziet staan (wie het leest, geve er acht op) laten dan wie in Judea zijn...

verwijst naar Daniël 12:11

- niet naar 9:27 (geen gruwel van verwoesting) en ook niet 11:31 (vervuld in de dagen van Antiochus Epiphanes)

OTAN	OYN	IAHTE	TO	BAEΛYΓMA	THC	EPHMΩCEWC	TO	PHΘEN	ΔIA
wanneer-ook-maar	dan	dat-jullie-waarnemen	de	gruwel	van-de	troosteloos-making	het	uitgesproken-wordende	door
Wanneer	dan	gij... ..ziet	de	gruwel	der	verwoesting	waarvan	gesproken is	door

ΔΑΝΙΗΛ	TOY	ΠΡΟΦΗΤΟΥ	ΕCΤΟC	ΕΝ	ΤΟΠΩ	ΑΓΙΩ	Ο	ΑΝΑΓΙΝΩCΚΩΝ	ΝΟΕΙΤΩ
Daniël	de	profeet	staande	in	plaats	heilige	degene	lezende	laat-hem-verstaan !
Daniël	de	profeet	staan	op	de... ..plaats	heilige	wie	het leest	geve er acht op

¹¹ En van de tijd af dat het dagelijks offer wordt gestaakt en een gruwel wordt opgericht, die verwoesting brengt, zijn het duizend tweehonderd en negentig dagen;

¹² welzalig hij die blijft verwachten en duizend driehonderd vijfendertig dagen bereikt.

¹³ Maar gij, ga het einde tegen, en gij zult rusten en opstaan tot uw bestemming aan het einde der dagen.

*genoemde termijnen niet vervuld
opstanding aan het einde der dagen*

vijf redenen waarom Matteüs 24
NIET is vervuld in de eerste eeuw:

2

niet de meest overtreffende verdrukking ooit;

Mat.24:21; Dan.12:1

²¹ Want er zal dan een grote verdrukking zijn,
zoals er niet geweest is van het begin der wereld
tot nu toe en ook nooit meer wezen zal.

refereert direct aan Daniel 12:1 >

ΕΣΤΑΙ	ΓΑΡ	ΤΟΤΕ	ΘΛΙΨΙΣ		ΜΕΓΑΛΗ	ΟΙΑ	ΟΥ	ΓΕΓΟΝΕΝ	ΑΠ	ΑΡΧΗΣ
¹ (zij)-zal-zijn~	want	dán	verdrukking		grote	zodanig-als	niet	¹ (zij)-is-geworden	van-af	begin
er zal... ..zijn	Want	dan	een... ..verdrukking		grote	zoals	niet	er... ..geweest is	van	het begin

ΚΟΣΜΟΥ	ΕΩΣ	ΤΟΥ	ΝΥΝ	ΟΥΔ	ΟΥ		ΜΗ	ΓΕΝΗΤΑΙ
van-wereld	tot	het	nu	noch	niet		toch-niet	¹ dat-zij-wordt~
der wereld	tot... ..toe	—	nu	en ook	^(1/2) nooit meer	^(2/2)		wezen zal

¹ Te dien tijde zal Michael opstaan,
de grote vorst, die de zonen
van uw volk terzijde staat;
en er zal een tijd van grote benauwdheid zijn,
zoals er niet geweest is
sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe.
Maar in die tijd zal uw volk ontkomen:
al wie in het boek geschreven wordt bevonden.

vijf redenen waarom Matteüs 24
NIET is vervuld in de eerste eeuw:

3

geen tekenen aan zon, maan en sterren

Mat.24:29; Joël 2:31

29 Terstond na de verdrukking dier dagen
zal de zon verduisterd worden
en de maan zal haar glans niet geven
en de sterren zullen van de hemel vallen
en de machten der hemelen zullen wankelen.

*deze verschijnselen hebben niet
plaatst gevonden in 70 AD*

O	ΗΛΙΟΣ	ΣΚΟΤΙΣΘΗΣΕΤΑΙ		ΚΑΙ	Η	ΣΕΛΗΝΗ	ΟΥ	ΔΩΣΕΙ		ΤΟ	ΦΕΓΓΟΣ		ΑΥΤΗΣ	ΚΑΙ	ΟΙ
de	zon	¹ (hij)-zal-duister-gemaakt-worden	en	de	maan	niet	¹ (zij)-zal-geven	het	lichtschijnsel	van-haar	en	de			
de	zon	zal... ..verduisterd worden	en	de	maan	niet	zal... ..geven	_	glans	haar	en	de			

ΑΣΤΕΡΕΣ	ΠΕΣΟΥΝΤΑΙ	ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΟΥΡΑΝΟΥ	ΚΑΙ	ΑΙ	ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΤΩΝ	ΟΥΡΑΝΩΝ	ΣΑΛΕΥΘΗΣΟΥΝΤΑΙ
sterren	¹ (zij)-zullen-vallen	van-af	de	hemel	en	de	machten	van-de	hemelen	¹ (zij)-zullen-geschud-worden
sterren	zullen... ..vallen	van	de	hemel	en	de	machten	der	hemelen	zullen wankelen

vijf redenen waarom Matteüs 24 NIET is vervuld in de eerste eeuw:

4

*geen zichtbare verschijning van de Ben Adam
en geen rouwklacht van alle stammen van het
land die daarom treuren*

Mat.24:30; Zach.12:10

³⁰ En dan zal het teken van de Zoon *van de mens* verschijnen aan de hemel en dan zullen alle stammen *van het land* zich op de borst slaan en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, met grote macht en heerlijkheid.

verwijst o.a. naar Zacharia 12 >

ΚΑΙ	ΤΟΤΕ	ΦΑΝΗΣΕΤΑΙ	ΤΟ	ΣΗΜΕΙΟΝ	ΤΟΥ	ΥΙΟΥ	ΤΟΥ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΕΝ	ΟΥΡΑΝΩ	ΚΑΙ	ΤΟΤΕ
en	dán	(het)-zal-verschijnen~	het	teken	van-de	Zoon	van-de	mens	in	hemel	en	dán
En	dan	zal... ..verschijnen	het	teken	van de	Zoon	des	mensen	aan	de hemel	en	dan

ΚΟΥΟΝΤΑΙ	ΠΑΣΑΙ	ΑΙ	ΦΥΛΑΙ	ΤΗΣ	ΓΗΣ	ΚΑΙ	ΟΥΟΝΤΑΙ	ΤΟΝ	ΥΙΟΝ	ΤΟΥ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ
(zij)-zullen-heftig-treuren~	alle	de	stammen	van-het	land	en	(zij)-zullen-zien~	de	Zoon	van-de	mens
zullen... ..zich op de borst slaan	alle	_	stammen	der	aarde	en	zij zullen... ..zien	de	Zoon	des	mensen

ΕΡΧΟΜΕΝΟΝ	ΕΠΙ	ΤΩΝ	ΝΕΦΕΛΩΝ	ΤΟΥ	ΟΥΡΑΝΟΥ	ΜΕΤΑ	ΔΥΝΑΜΕΩΣ	ΚΑΙ	ΔΟΣΗΣ	ΠΟΛΛΗΣ
komende~	op	de	wolken	van-de	hemel	met	macht	en	heerlijkheid	veel
komen	op	de	wolken	des	hemels	met	macht	en	heerlijkheid	grote

¹⁰ Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen ~~hem~~ MIJ aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene.

vijf redenen waarom Matteüs 24
NIET is vervuld in de eerste eeuw:

5

geen bijeenverzameling van het uitverkoren volk

Mat.24:31; Deut.30:3,4

³¹ En Hij zal zijn engelen uitzenden
met luid bazuingeschal
en zij zullen zijn uitverkorenen verzamelen
uit de vier windstreken,
van het ene uiterste der hemelen tot het andere.

zie o.a. Deuteronomium 30 >

KAI	ΑΠΟΣΤΕΛΕΙ	ΤΟΥΣ	ΑΓΓΕΛΟΥΣ	ΑΥΤΟΥ	ΜΕΤΑ	ΣΑΛΠΙΓΓΟΣ	ΜΕΓΑΛΗΣ	KAI	ΕΠΙΣΥΝΑΞΟΥΣΙΝ	ΤΟΥΣ
en	¹ hij-zal-sturen	de	boodschappers	van-hem	met	bazuin	grote	en	¹ zij-zullen-bijeen-vergaderen	de
En	Hij zal... ..uitzenden	_	engelen	zijn	met	bazuingeschal	luid	en	zij zullen... ..verzamelen	_

ΕΚΛΕΚΤΟΥΣ	ΑΥΤΟΥ	ΕΚ	ΤΩΝ	ΤΕΤΤΑΡΩΝ	ΑΝΕΜΩΝ	ΑΠ	ΑΚΡΩΝ	ΟΥΡΑΝΩΝ	ΕΩΣ	[ΤΩΝ]	ΑΚΡΩΝ	ΑΥΤΩΝ
uitverkorenen	van-hem	van-uit	de	vier	winden	van-af	uiteinden	van-hemelen	tot	de	uiteinden	van-hen
uitverkorenen	zijn	uit	de	vier	windstreken	van	het ene uiterste	der hemelen	tot	het	andere	_

³ dan zal *JAHWEH*, uw God, in uw lot een keer brengen en Zich over u erbarmen; Hij zal *terugkeren en* bijeenbrengen uit al de volken, naar wier gebied *JAHWEH*, uw God, u verstrooid heeft.

⁴ Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, *JAHWEH*, uw God, zal u vandaar bijeenbrengen en vandaar halen;

***de veertig jaar tot 70 AD en twee millennia
overeenkomsten en verschillen***

40 jaar (vanaf 30-AD)

- 40 jaar
- eindigt in Jeruzalems verwoesting
- voorafgaande periode ongeveer 3,5 jaar

2 millennia

- 40 jubeljaren
- eindigt in Jeruzalems verwoesting
- voorafgaande periode precies 3,5 jaar

40 jaar (vanaf 30-AD)

- 40 jaar
 - eindigt in Jeruzalems verwoesting
 - voorafgaande periode ongeveer 3,5 jaar
-

- begin Israëls verstrooiing
- praktisch einde oude verbond

2 millennia

- 40 jubeljaren
 - eindigt in Jeruzalems verwoesting
 - voorafgaande periode precies 3,5 jaar
-

- einde Israëls verstrooiing
- praktisch begin nieuwe verbond